

Verksamhetsplan 2023-2024

Föreningen Klimatriksdagen

1. Inledning och vision om vad vi vill åstadkomma

Klimatriksdagens syfte är att med en folkligt förankrad process formulera åtgärder som leder till ett hållbart samhälle och där Sverige tar sitt ansvar för klimatet så att målsättningarna i Parisavtalet realiserar. Det innebär att Sverige och andra utvecklade ekonomier måste gå före och omgående börjar sänka utsläppen av växthusgaser liksom att de omgående börjar öka kolinlagringen i skog och mark så att klimatneutralitet nås inom mindre än 15 år. Denna av klimatskäl nödvändiga samhällsomvandling skall för att vara genomförbar inbegripa ett inkluderande, rättvist, demokratiskt och väl fungerande välfärdssamhälle.

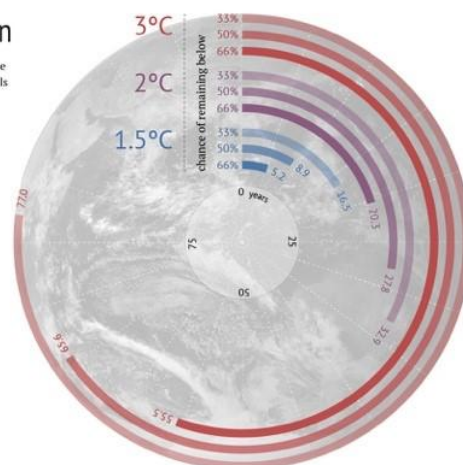
Ledordet för Klimatriksdagens verksamhet 2023 - 2024 är **Medborgarkraft i klimatpolitiken**. Sverige har en regering och riksdag som inte bedriver tillräcklig politik för att vi ska nå Parisavtalets mål. Därför behöver initiativ, kraft och mod från medborgarna lyftas allt mer. Klimatriksdagen kommer att söka dialog med olika riksdagspartier, myndigheter och viktiga samarbetsparter där vi lyfter fram vår omställningsplan och koldioxidbudget. Vi vill också stärka samarbetet med andra krafter i samhället som vill genomföra en rättvis och snabb klimatomställning; enskilda medborgare, civilsamhällesorganisationer, kommuner, regioner, företagare, forskarnätverk med flera.

Medborgarkraft i klimatpolitiken är också huvudrubriken för det största åtagandet vi planerar för de kommande två åren; projektet med lokalt genomförda Klimatrådslag. Vårt ideella arbete med att fortsätta utveckla klimatåtgärder för att nå klimatmålen är också en viktig del av medborgarkraften.

2. Ett komplicerat nuläge

I detta stycke följer en kort sammanfattning över läget Klimatriksdagen förhåller sig till: Utsläppen av koldioxid, lustgas och metan fortsätter att öka i samma takt som före pandemin. Takten i utsläppsminskningarna måste höjas drastiskt om klimatmålen i Parisavtalet ska nås. Detta gäller både globalt och för Sverige.

 Carbon Countdown
How many years of current emissions would use up the IPCC's carbon budgets for different levels of warming?

CarbonBrief

Photo credit: NASA Goddard Space Flight Center
Design credit: T. Koo Shutterstock.com

Syntesrapporten från FN:s klimatpanel, IPCC, visar att insatser för att minska utsläppen inte kan skjutas på framtiden, de måste sättas in nu. Med nuvarande utsläppsvolymer kommer temperaturhöjningen att nå 1,5 grader redan om knappt 9 år.

Internationellt görs en del om än inte tillräckligt. USA och EU vill vara tongivande. USA sätter med sin Inflation Reduction Act (IRA) in 369 miljarder dollar till bland annat subventioner till företag med låga koldioxidutsläpp och annan infrastruktur. EU:s klimatpaket Fit for 55 innehåller ett antal åtgärder och styrmedel för att nå 2030-målet att utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 55 procent till 2030. Ett ökat fokus läggs på ökad kollagring i skog och mark. EU:s klimatpolitik kommer därmed att få stor betydelse för Sverige.

Beslutet om IRA är kopplat till att de ekonomiska subventionerna ska gå till produktion inom USA. EU kan komma att vidta åtgärder och investeringar som svar på USA:s initiativ.

Under FN:s senaste klimattoppmöte, COP27, agerade utvecklingsländerna gemensamt för beslut om medel till fonder för klimatrelaterade skador och förluster (Loss and damage).

Kriget i Ukraina har, förutom de internationella spänningar kriget medfört, åtminstone på kort sikt lett till en ökad användning av kolkraft. Samtidigt har det inneburit att länder inom EU ökar satsningarna på förnybara energikällor och energieffektivisering. Även EU som helhet har börjat ta initiativ för att stärka elförsörjning och effektivisering. EU:s nya klimatpolitik kommer att få allt större betydelse för vilken politik vi kan bedriva på hemmaplan.

I Sverige har Tidöavtalet inneburit ett antal beslut som kommer att leda till ökade utsläpp och minskad kollagring i skog och mark. Det har regeringen själv konstaterat och så även det Klimatpolitiska rådet i sin senaste rapport. Rådet konstaterar också att nuvarande politik innebär att varken de av riksdagen beslutade klimatmålen 2030 eller 2045 kommer att kunna nås.

Regeringen prioriterar bland annat bort, eller sänker ambitionsnivån för, investeringar i järnvägen, ekonomiska bidrag för anslutningskablar för havsbaserad vindkraft till stamnät, skydd av skog och återvätning av dikade jordbruksmarker. Samtidigt för inte heller oppositionspartierna fram en tillräckligt kraftfull och helhetlig klimatpolitik.

Idag debatteras det svenska kalhyggeskogsbruket alltmer intensivt. Antalet forskare som förespråkar kalhyggen blir allt färre och det råder större enighet om metodens skadlighet för biologisk mångfald och vatten. Studier har visat att hyggen avger koldioxid och studier som visar på motsatsen saknas. I Finland har kalhyggesbruket begränsats i lag. Skogsstyrelsen i Sverige menar nu att det är upp till den enskilde markägaren att själv avgöra frågan.

Skogens roll som bioenergi har också starkt ifrågasatts. En majoritet av forskarna hävdar nu att bara den del av det avvergade trädet, som ändå hade brutits ner naturligt,

kan vara tillgänglig som råvara för bioenergi. Däremot kan bioenergiällor som biogrödor utnyttjas eftersom de förnyas inom 1-2 år i motsats till skogen som kräver 50-100 år.

I Sverige idag finns ingen samlad nationell strategi för hur omställningen till ett utsläppsfritt samhälle ska ske. Den avreglering som har skett i Sverige de senaste decennierna innebär att det är ett stort antal marknadsaktörer som tar beslut om investeringar och genomförande. Det bästa hade såklart varit om Klimatriksdagen kunnat erbjuda ett förslag på sådan strategi, men vi har inte resurser att själva ta fram en sådan i dagsläget. Vi får utgå ifrån de förutsättningar och planer som finns tillgängliga inom olika områden. Klimatriksdagen behöver driva på för att fler ska inse att en ökad roll för staten är nödvändig för att få till stånd en kraftfull omställning.

Samverkan mellan olika delar av civilsamhället, företag och myndigheter har fått allt större betydelse. Även Klimatriksdagen är en del i detta genom medverkan i två forskarsamarbeten och aktivt deltagande i nätverk. I en tid med en passiv klimatpolitik på nationell nivå är lokalt engagemang och mobilisering ett sätt att påverka politikerna och stärka opinionen för klimatomställning.

2. Strategiska målsättningar och prioriteringar

Klimatriksdagens övergripande mål är att skärpa klimatpolitiken i Sverige genom att

- föra ut Klimatriksdagens omställningsplan med koldioxidbudget och åtgärdsförslag, i olika kanaler och till utvalda målgrupper
- i samverkan med andra organisationer agera för insatser och påverkan som leder till minskade utsläpp, ökat upptag och kollagring och beredskap för konsekvenserna av klimatförändringen
- göra fler medborgare delaktiga i att utveckla klimatförslag vilande på kunskap och värderingar om rättvisa och jämlikhet
- skapa dialoger mellan medborgare, civilsamhällesorganisationer och beslutsfattare på olika nivåer
- visa på demokratiska sätt att göra människor och lokala rörelser delaktiga i omställningsarbetet.

Under 2023 startar vi vårt projekt medborgarkraft i klimatpolitiken med att utveckla metoder för lokala Klimatrådslag. Rådslagen har sin utgångspunkt i lokal nivå, och byggs upp tillsammans med lokala klimatgrupper och andra intresserade aktörer. Vår projekt- och dialoggrupp har uppgiften att koordinera genomförandet av detta projekt. Projektet får viktigt kunskapsunderlag från de utskott som

Klimatriksdagen har och från den omställningsplan och de rapporter som tagit fram och utvecklar under året.

Målet är att i samverkan med lokala klimatgrupper och aktörer ta fram en modell som är flexibel utifrån lokala förhållanden, som inspireras av olika kända modeller för medborgarinflytande och som vi testar och dokumenterar. Arbetet sker inom ramen för ett särskilt finansierat projekt (när detta antas är projektfinansieringen ännu ej beslutad men goda förutsättningar finns).

Ett viktigt uppdrag för utskotten men också för projektet med klimatrådslag är att visa att de förslag vi tagit fram går att omsätta i politik på lokal, regional och nationell nivå. Utifrån visionen om ett klimatneutralt Sverige 2035 sätter vi fokus på naturnära skogsbruk och hållbart nyttjande av bioenergi, mobilitet och tillgänglighet, samt energiomställningen - även här med koppling till vad man behöver göra lokalt och regionalt.

Styrelsen och dess arbetsutskott har särskilt ansvar att fortsätta utveckla Klimatriksdagens legitimitet som plattform för gemensamma påverkansaktiviteter med andra delar av civilsamhället. Det sker främst inom ramen för nätverk som Allians för Rättvis Klimatomställning (ARK), Klimatrörelsen i Samverkan, och Klimatbokenkampanjen. Projektet med Klimatrådslag är likaså en viktig del av vår inriktning på att söka samverkan.

3. Våra fokusområden för politisk påverkan

Sveriges klimatpolitik kommer i ökad utsträckning att påverkas av beslut på EU-nivå, varför vi behöver utveckla våra kunskaper och vår omställningsplan med EU-politiken i åtanke, samt engagera oss i EU-parlamentsvalet som sker i juni 2024.

Under hösten 2023 ska regeringen presentera sin klimatpolitiska handlingsplan för mandatperioden fram till 2026. Klimatriksdagen och särskilt utskotten behöver vara delaktiga i den debatt som redan pågår om vad handlingsplanen ska innehålla.

För att möjliggöra en snabb omställning måste även kommuner och regioner aktiveras och involveras.

Mål och utgångspunkter för de olika fokusområdena utvecklas i bilaga 1 till verksamhetsplanen.

Fokusområde 1: Energi, Industri och mobilitet

Inom området energi behöver Klimatriksdagen arbeta för ökad delaktighet och lokal nytta i de utvecklingsplaner som sker för solkraft och vindkraft men också lyfta betydelsen av att spara och använda befintlig energi mer effektivt. Vi vill bidra till en strategi för bioenergi där nyttjandet ryms inom ramarna för öka kollagring i skog och mark och skydd för biologisk mångfald.

Klimatriksdagen behöver analysera industriutvecklingen utifrån en systemsyn och koppla samman utbyggnad av förnybar elproduktion, potentialer för energieffektivisering, övergång till cirkulärt resursutnyttjande, och en hållbar samhällsbyggnad

Klimatriksdagen har i den framtagna färdplanen för transportsektorn visat att ett nytt synsätt krävs från dagens bilbaserade transportsystem till ett mobilitetssystem som karaktäriseras av tillgänglighet och närhet samt en rättvis tillgång till färdmedel. Vi behöver fortsätta att lyfta fram och utveckla detta synsätt.

Fokusområde 2. Skog och vatten

Nuvarande skogsbruk och bioenergianvändning innebär att skogen idag inte ger någon nettolagring av kol i skog och mark. Vi vill förändra detta med våra förslag som innebär en övergång till ett naturnära skogsbruk, och en omställning av trä- och massaindustrins inriktning. Det innebär också en stram användning av bioenergi i omställningen till klimatneutralitet. Här behöver klimatriksdagen söka samarbete med såväl forskare, skogsbrukare och civilsamhällesorganisationer, och lyfta fram exempel som går att skala upp.

Ett naturnära skogsbruk kommer också att gynna skydd och restaurering av våra vatten. Vi driver på för att en del av den förväntade ökningen av vattentillgången inom vattenkraften ska nyttjas för att restaurera utbyggda vattendrag och att de stora regleringsmagasinen skall utnyttjas som energilagrar för krissituationer, enligt gällande EU-direktiv, samt skydda samernas urfolksrättigheter.

Fokusområde 3. Visioner om en gemensam omställning

En central uppgift är att tillsammans med andra utveckla berättelser om det nya omställda samhället vi vill se, vilande på en ekonomi som sätter allas välbefinnande och naturens långsiktiga bärighet främst. Utifrån de komplexa och sammanvävda utmaningarna med klimat, biologisk mångfald, ekonomi, sociala klyftor och otrygghet, som präglar vårt samhälle just nu behöver vi bredda såväl vår policyutveckling, som vår samverkan med andra aktörer. Våra utskott får särskilt ansvar att ta fram underlag, skapa debatt och föra dialoger som söker gemensamma lösningar i denna komplexitet.

Ett visionsarbete ska göras kring omställningen som utvecklar nya berättelser om ekonomi, om hur ett gott liv i det omställda samhället kan se ut, om klimaträttvisa, om hälsa och folkbildning, om klimatledarskap och samarbetets betydelse.

4. Aktiviteter

Här listar vi de viktigaste aktiviteterna som vi förväntas och hoppas kunna genomföra under verksamhetsåret:

1. Starta projekt Medborgarkraft i klimatpolitiken med att fullfölja ansökan, skapa en styrningsstruktur för projektet, rekrytera projektledare och koordinatörer, påbörja dialog med lokala klimatgrupper - under förutsättning att projektmedel beviljas.
2. Ha en aktiv roll i genomförandet av Rådslag för Rättvis omställning 6 maj.
3. Fortsätta utskottens gemensamma dialog om en gemensam plattform med omvärldsanalys och vision för Klimatriksdagen, byggd på den omställningsplan, de motioner och rapporter som föreningen redan har som ryggrad.
4. Genomföra utåtriktade seminarier och debatt inom de politiska fokusområdena vi har i verksamhetsplanen
5. Fortsätta med den påbörjade dialogen med riksdagspolitiker och regeringsföreträdare angående vår omställningsplan, och om möjligt även ordna dialogmöten med relevanta myndigheter.
6. Att delta i det öppna samråd som EU har fram till 23 juni 2023 gällande EUs klimatpolitik fram till 2040. Gärna tillsammans med andra aktörer avge remissvar.
7. Medverka i den aktionsvecka som FridaysForFuture tagit initiativ till 15-22 september 2023 och som går under rubriken "*Week of action for climate and social justice*". Seminarier m m som nämns under punkt 4 kan planeras in under denna vecka som vårt bidrag till aktionsveckan.
8. Aktivt medverka i debatt och utspel kring regeringens klimatpolitiska handlingsplan.
9. Påbörja arbetet med politisk påverkan i förhållande till valrörelsen till EU-parlamentet juni 2024. Klimatriksdagens insats ska fokusera på EU:s klimatpolitik och jordbrukspolitiken som har påverkan på Sverige.
10. Påbörja arbetet med Klimatriksdag och nationell final för Klimatrådslagsprojektet våren 2025, genom att sätta ramar för projektets ekonomi, samt huvudsakliga upplägg och identifiera samverkanspartners.

5. Samverkan

Allians för Rättvis Klimatomställning (ARK), har vuxit fram som en strategiskt viktig plattform för samverkan, där den första stora utåtriktade aktiviteten blir Rådslag för rättvis klimatomställning 6 maj. Klimatriksdagen har också utsett representanter till en folkbildningsgrupp men den har inte kommit igång än. Vi har föreslagit att ARK ska ha en gemensam process om EU-politiken. AU ansvarar för Klimatriksdagens roll i denna samverkan.

Klimatrörelsen i Samverkan (benämns internt powwow) var viktig inför valet 2018 och 2022 men har många organisationer och inriktningar gemensamt med ARK. En diskussion förs inom Klimatriksdagen om hur vi bäst ska prioritera våra resurser, men också inom klimatrörelsen i stort kring vad som är de mest effektiva och verkningsfulla plattformarna för samverkan.

Forskningsarbeten. Klimatriksdagen är samarbetspart i två forskningsprojekt där vi har finansiering till deltidssamordnare som medverkar i aktiviteterna. *Vinnovaprojektet* har fokus på lokalt klimatarbete och koldioxidbudgetering i kommunerna med att ta

fram utbildningspaket. *Formasprojektet*, Lösningar för Antropocen, är en arena för olika aktörer att ta fram förslag på åtgärder som snabbar på utsläppsminskningarna. Vinnovaprojektet kan ha stor betydelse för vårt klimatrådslagsprojekt och Formasprojektet för våra utskott.

Forum för lokal klimataktivism (FOLK) är Klimatriksdagens eget nätverk med lokala klimatgrupper, bildat 2020. I kontaktnätet ingår nu ett 60-tal grupper som kommer att involveras i projektet med klimatrådslag.

5. Inre utveckling och struktur

- Att kontinuerligt dra till oss nya medlemmar och stärka dem vi redan har. Medlemmarna är basen i föreningens verksamhet såväl som ekonomi.
- Att utveckla rutiner för introduktion av nya medlemmar
- Att stärka sammanhållningen, samordningen och gemensamma kunskapen om föreningens verksamhet genom regelbundna kortare digitala informationsmöten samt återkommande medlemsmöten med hybridmedverkan.
- Fler medlemmar som bidrar ideellt med att sköta hemsida, vår kommunikation i sociala medier samt utveckla vår interna och externa kommunikationsstrategi.
- Att få medlemmar på olika platser delaktiga i klimatrådslagsprojektet.
- Att vi utvecklar en intern dialog kring vår gemensamma värdegrund och vår särart och unika bidrag i klimatrörelsen.
- Att stärka utskottens arbete med gemensam struktur och plattform för att lyckas arbeta utåtriktat med förankring av och genomslag för de åtgärder vi vill se.
- Att få en effektiv struktur och digitala lösningar för vår ekonomiadministration.

BILAGA 1 Fördjupning av fokusområdena utifrån Klimatriksdagens omställningsplan

Fokusområde 1: Energi, Industri och mobilitet

Inom området energi behöver Klimatriksdagen arbeta för ökad delaktighet och lokal nytta i de utvecklingsplaner som sker för solkraft och vindkraft men också lyfta betydelsen av att spara och använda befintlig energi mer effektivt. Vi vill bidra till en strategi för bioenergi där nyttjandet ryms inom ramarna för öka kollagring i skog och mark och skydd för biologisk mångfald.

Energi

Det ökade behovet av el behöver mötas främst genom utbyggnad av sol- och vindkraft. Motståndet mot vindkraftsutbyggnaden har vuxit, varför former krävs för hur berörda kan delta i planering och beslut om etablering av vindkraftsparker. Incitament behöver tas fram som leder till att kommuner och lokalbefolkningen får del av de nyttor, främst ekonomiska, som en etablering för med sig.

Solkraftens potential för lokal elförsörjning kan tas tillvara genom samverkan mellan boende. Former och incitament för sådan samverkan behöver utvecklas liksom solcellsproduktionen.

Enbart hållbart producerad svensk bioenergi får användas till biobränsle inom industri, jordbruk och biodrivmedel för transporter.

Industri

Mycket el krävs främst för planerad framtida järn- och stålframställning. Tänkbar utbyggnadstakt av vindkraft kommer därför att vara en faktor som påverkar industriomställningen. Underlag tas fram om utbyggnadsplaner och vilka insatser/åtgärder som planeras leda till minskade utsläpp främst för de industrisektorer - stål och cement - som orsakar störst utsläpp.

Merparten av de företag som kräver stora mängder el är lokaliserade i norra Sverige. Etableringarna kräver omfattande satsningar och investeringar som innebär stora utmaningar för berörda kommuner. Analys och åtgärder behövs för att klara allt från en bibehållen och utbyggd välfärd, bostäder, lokal service till infrastruktur och personella resurser med rätt kompetens.

För cementtillverkningen planeras CCS som ett sätt att få ner utsläppen. Fortfarande finns inga större tillämpningar av CCS, varför en bedömning får göras om dess framtida potential.

Mobilitet/transport

Klimatriksdagen har i den framtagna färdplanen för transportsektorn visat att ett nytt synsätt krävs från dagens bilbaserade transportsystem till ett mobilitetssystem som karaktäriseras av tillgänglighet och närhet samt en rättvis tillgång till färdmedel.

Denna omställning innebär att system behöver utvecklas och införas som ger incitament till ändrade beteendemönster vad gäller val av färdmedel samtidigt som satsningar görs på infrastruktur för gång, cykel och kollektivtrafik. Samhällsplaneringen ska utgå från att avstånden till olika utbud ska vara så korta som möjligt. Innebär t.ex. att externa köpcentrum bör avvecklas.

En systemsyn behöver tillämpas innebärande att kopplingar görs mellan styrmedel för minskad biltrafik och en utökad, nationellt tillgänglig, kollektivtrafik. Biljett- och prissystem för kollektivtrafiken bör vara utformade så att de dels ger incitament till val att åka kollektivt framför bil, dels har en likartad utformning i hela landet.

För fordon på väg är inriktningen att en så snabb elektrifiering som möjligt ska ske. Staten behöver då ta en aktiv roll för utbyggnad av laddinfrastruktur, så att den täcker hela landet och även blir enkelt tillgänglig vid flerbostadshus. En övergång till elbilar innebär att förändringar i beskattning behöver ske då dagens intäkter från t.ex. Koldioxidskatt bortfaller. En sådan förändring bör ske inom ramen för de styrmedel och system som utformas för minskad biltrafik kopplad till ökad kollektivtrafik.

Utvecklingsplaner och underlag kommer att löpande följas och samlas in för energi, industri och mobilitet/transport. Här kommer en systemsyn att tillämpas för att bedöma vilka konsekvenser utvecklingen inom t.ex. olika industrisektorer får för elproduktionen och vice versa. Det innebär även att förutsättningar och konsekvenser av åtgärder och styrmedel görs i den omfattning det är möjligt. Avgränsningar kommer att göras av åtgärder och styrmedel som bedöms ge störst effekt i form av utsläppsminskningar.

Val av påverkanskanaler kommer att vara en viktig del i arbetet och att utforma och genomföra riktade aktiviteter för påverkan via dessa kanaler. Med tanke på den nuvarande regeringens passiva klimatpolitik kommer sannolikt direkta aktiviteter mot regeringen inte att vara de som prioriteras högst. Däremot indirekt påverkan via t.ex. regioner, kommuner och organisationer bedöms kunna ge resultat.

Inom området mobilitet/transport kommer kontakter att tas med regioner och kommuner för att direkt påverka deras planering för en övergång till ett synsätt baserat på ett mobilitetssystem som karaktäriseras av tillgänglighet och närhet samt en rättvis tillgång till färdmedel. Kontakter med forskare blir en del i arbetet med att ta fram underlag och taktiska upplägg för bearbetning av valda målgrupper.

Fokusområde 2. Skog och vatten

Skogen tar idag upp runt 150 Mton koldioxid totalt samtidigt som avverkning genom kalhyggesbruk och skogsindustri avger ungefär lika mycket till atmosfären. Idag sker således ingen nettolagring av kol i skogen totalt sett. Genom ökat skydd av skog och övergång till naturnära skogsbruk utan kalhyggen minskar förlusterna av koldioxid med runt 30 Mton och upptaget i stående skog ökar. Samtidigt ökar andelen timmer i

produktionen, vilket också ökar lagringen av kol. Massaindustrins andel av produktionen kommer att reduceras genom minskad tillgång på skogsråvara. Det är nödvändigt att förändra massaindustrins processer och produkter till bättre långsiktig hållbarhet.

En orörd skog renar vatten medan kalhuggning, markberedning och ökad andel barrskog har en rad negativa effekter på vattnets kvalitet och på vattenekosystemet. En övergång till naturnära skogsbruk förbättrar denna situation.

Den ökande nederbörden kommer att leda till 20 % ökning av vattenmängden vid våra kraftverk. Vi anser att runt 5 % av denna ökning bör användas för restaurering av våra orestaurerade vatten i enlighet med lagens grundkrav (God Ekologisk Potential) och samernas urfolksrättigheter.

Vi avser att kontinuerligt följa upp svensk skog, skogsbruk och skogsindustri inom vår koldioxidbudget. Vi kommer att utreda konsekvenserna av en omställning med väsentligt ökad lagring av kol inom svensk skog genom en övergång till hyggesfritt skogsbruk utan markberedning, gallring och plantering och med ökat skydd av skog och avverkning av enbart större/äldre träd. Vi kommer titta på konsekvenser för markägare, skogsindustri och våra vatten liksom för skogsekosystemet.

Vi föreslår att de orestaurerade älvarna i Norrland restaureras i enlighet med kravet på God Ekologisk Potential och i enlighet med samernas krav på inflytande i dessa frågor. Vi föreslår att de stora flerårsmagasin som finns i övre Norrland används som säkerhetsmagasin med maximal vattennivå och att lagringskapaciteten enbart används vid elbristsituationer som i vintras.

Vi avser att samarbeta med bla forskare vid Umeå och Lunds Universitet och med Linnéuniversitet samt med forskare/grupper som arbetar direkt med hyggesfritt skogsbruk och med Vattenrådet för Luleälven.

Vi avser också att skapa lokala/regionala samarbetsorganisationer med grupper från bla Skydda skogen och Naturskyddsföreningen för att öka den lokala/regionala kunskapen om klimatets roll i skogen och för att påverka lokala/regionala beslutsfattare. Ett sådant arbete har just startats i Kalmar län och kommer även påbörjas i andra delar av landet också som en del i några Klimatrådslag.

Vi avser att göra en analys av olika källor för bioenergi i Sverige - det som kan nyttjas mer hållbart som slakteriavfall, från fjärrvärmeverk och gödsel och ett-tvååriga växter inom jordbruket liksom ett begränsat uttag från vissa skogsrester vid ett naturnära skogsbruk.

BILAGA 2: PROJEKT KLIMATRÅDSLAG

Målet är att i samverkan med lokala klimatgrupper och aktörer ta fram en modell för Klimatrådslag. Klimatrådslagen är ett sätt att ta fram lokalt förankrade och representativa förslag för att möjliggöra omställning. Detta arbete sker inom ramen för ett särskilt finansierat projekt (när detta antas är projektfinansieringen ännu ej beslutad men goda förutsättningar finns),

Målet med projektet är att

- På orter där klimatrådslag genomförts har former för samverkan inom civilsamhället och att dialoger med politiken och näringsliv utvecklats.
- Övriga lokala nätverk som följer projektet via referensgrupper och fortlöpande information erbjuder metodstöd och ett faddersystem för att på egen hand kunna genomföra klimatrådslag.
- Fler medborgare i några av Sveriges kommuner där Klimatrådslag genomförts, kommer att ha både kunskap och mod att utnyttja sina demokratiska rättigheter att låta sin röst höras och tillsammans med andra ge initierade och kunniga förslag till politiken för en påskyndad klimatomställning.
- Fler politiker kommer att få kraft och mod att driva en snabbare omställning till ett hållbart samhälle med stöd av engagerade medborgare som vill nå samma mål.

Representanter från miljö- och klimatorganisationer samt andra folkrörelser kommer att få ta del av modellen med Klimatrådslag i ett Nationellt konvent för Klimatrådslag i början av 2025.

De klimatpolitiska underlag som tas fram i våra utskott, när det gäller visioner om det omställda samhället, strategier för påverkan, omställning av energisektorn, industrin, transportsystemet och skogsbruket, kommer att vara viktiga underlag för klimatrådslagen.